

**การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1**
*The Development Of Model On Internal Quality Assurance
Institutions Under The Office Of Sakon Nakhon Primary
Educational Service Area 1*

จันทร์สุดา บุตรชาติ*
Chansuda999@gmail.com

ปรีชา วิหคโต**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 การดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นที่ 2 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นที่ 3 การสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นที่ 4 การประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เอกสาร ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 22 เล่ม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน จำนวน 236 คน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพภายในจำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 มี 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา มี 2 ขั้นตอนย่อย 5 กิจกรรม ขั้นที่ 2 จัดทำแผนและปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มี 3 ขั้นตอนย่อย 10 กิจกรรม ขั้นที่ 3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศ มี 1 ขั้นตอนย่อย 2 กิจกรรม ขั้นที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน มี 1 ขั้นตอนย่อย 2 กิจกรรม ขั้นที่ 5 นำผลการประเมินคุณภาพภายใน และภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มี 2 ขั้นตอนย่อย 2 กิจกรรม ขั้นที่ 6 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี มี 3 ขั้นตอนย่อย 5 กิจกรรม

* นิสิตปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

** รองศาสตราจารย์ ดร. ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this study was to develop a model of the internal quality assurance in schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area1. This study divided into 4 stages : PHASE 1- designation of framework based on the internal assurance in schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area1;PHASE 2- investigation of data concerning the internal assurance in schools; PHASE The purpose of this study was to develop a model of the internal assurance in schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area1. This study divided into 4 stages comprised: PHASE 1- designation of framework based on the internal assurance in schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area1;PHASE 2- investigation of data concerning the internal assurance in schools; PHASE 3- construction of a model on the internal assurance in schools ; PHASE 4- evaluation of a model on the internal assurance in schools.

The subjects consisted of documents, academic texts along with researches concerning the internal assurance in schools-a total of 22 volumes; 236 school administrators, teachers in charge of the school internal assurance as well as 21 experts on the internal assurance. Instruments employed included a set of questionnaires, an evaluation form of suitability and feasibility. Statistics used were percentage, mean, standard deviation, median and interquatile range. The findings were as follows:

The model of the internal assurance in the schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1 were composed of 6 steps: STEP 1-designation of educational standards including 2 subsections, and 5 activities; STEP 2-planing and implementing comprising 3 subsections and 10 activities; STEP 3- data storing and the use of information including 1 subsection and 2 activities; Step 4-monitoring,overseeing,and internal assurance comprising 1 subsection and 2 activities; STEP 5- application of the effects of both internal and external assurance to be used in continual planning consisting of 2 subsections and 2 activities; STEP 6- producing an annual report on educational quality including 3 subsections and 5 activities.

Keywords : Internal Quality Assurance Institutions.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้

เกิด “ความรู้คู่คุณธรรม” และจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งนำไปสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน

คุณภาพการศึกษา (สมศ.) พ.ศ. 2543 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ก่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา คือ ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม ความสำคัญของการประกันคุณภาพศึกษามี 3 ประการ คือ 1) ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน 2) ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง 3) ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ซึ่ง สมศ.ได้

ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรก 2544 – 2548 และประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง 2549 – 2553 เสร็จสิ้นไปแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม 2554 – 2558 ซึ่งยังคงหลักการสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอกตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553

การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษา เพื่อมุ่งให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งต้องเริ่มต้นจากการที่สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพของตนเอง ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพ มีการกำกับติดตามคุณภาพ และมีการประเมินตนเองก่อน ต่อจากนั้นจึงรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ. ซึ่งจะดำเนินการพิจารณาและตรวจสอบจากการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอกจึงควรสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน(คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก 2554 : 10)

การวางระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นหัวใจในการพัฒนาคนในทุกประเทศในทุกด้าน ประเทศต่างๆ คำนึงถึงความสำคัญของการประเมินผล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย (สุวิมล ว่องวานิช. 2543 : 1) มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548) สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกัน ทั้งด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น

ความร่วมมือของกรรมการสถานศึกษา การสนับสนุน จากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถาน ศึกษา และการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากหน่วย งานต้นสังกัด (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 : 1)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามี มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับ คุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิด ขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและการ กำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการ ประกันคุณภาพทางการศึกษา(สำนักงานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552) มาตรฐานในบริบทนี้ จึงเป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของการ จัดการศึกษาโดยองค์รวม การกำหนดให้มีมาตรฐาน การศึกษาทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนา คุณภาพ เพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการ พัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะ พัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อ เนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2553 : 8) การ ประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการตาม ภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของ ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการ ศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็น กลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูง ยิ่งขึ้น

มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง โดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล

การทำงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบการประกัน คุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตหรือผลลัพธ์ ซึ่งต่างจากการประเมิน คุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการศึกษา (คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก 2554 : 11)

ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาสกลนคร เขต 1 มีคะแนนจากผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) คือ 1) ด้านคุณภาพ ผู้เรียน มี 6 มาตรฐาน 26 ตัวบ่งชี้ ได้ 13 จาก 30 คะแนน 2) ด้านการจัดการศึกษา มี 6 มาตรฐาน 33 ตัวบ่งชี้ ได้ 44 จาก 50 คะแนน 3) ด้านการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้ มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ได้ 4 จาก 10 คะแนน 4) ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ ได้ 4 จาก 5 คะแนน 5) ด้าน มาตรการส่งเสริม มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ ได้ 4 จาก 5 คะแนน รวม 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ ได้ 71 จาก 100 คะแนน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1. 2554) จะพบได้ว่า สภาพปัจจุบันของ มาตรฐานคุณภาพการศึกษา มีคะแนนต่ำกว่ามาตรฐาน ในทุกด้าน กล่าวคือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ได้คะแนน 13 จาก 30 คะแนน

นอกจากนี้ผลการประเมินในช่วงชั้นที่ 2 ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 ปรากฏว่า วิชา ภาษาไทย คะแนนเต็ม 100 ค่าเฉลี่ยโรงเรียนในสังกัด จำนวน 117 โรง ได้ 30.61 ค่าเฉลี่ยประเทศ 32.22 วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คะแนนเต็ม 100 ค่าเฉลี่ยโรงเรียนในสังกัด 46.11 ค่าเฉลี่ยประเทศ 47.07 วิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเต็ม 100 ค่าเฉลี่ย โรงเรียนในสังกัด 29.23 ค่าเฉลี่ยประเทศ 20.99 วิชา คณิตศาสตร์ คะแนนเต็ม 100 ค่าเฉลี่ยโรงเรียนใน สังกัด 33.96 ค่าเฉลี่ยประเทศ 34.85 วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเต็ม 100 ค่าเฉลี่ยโรงเรียนในสังกัด 40.43

ค่าเฉลี่ยประเทศ 41.56 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
คะแนนเต็ม 100 ค่าเฉลี่ยโรงเรียนในสังกัด 54.43
ค่าเฉลี่ยประเทศ 54.31 วิชาศิลปะ คะแนนเต็ม 100
ค่าเฉลี่ยโรงเรียนในสังกัด 40.42 ค่าเฉลี่ยประเทศ
41.10 วิชา 6 การงานอาชีพและเทคโนโลยี คะแนนเต็ม
100 ค่าเฉลี่ยโรงเรียนในสังกัด 51.55 ค่าเฉลี่ยประเทศ
52.52 (ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้น
พื้นฐาน (O - NET) ปีการศึกษา 2553)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า คุณภาพการ
ศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ยังอยู่ในระดับต่ำ
กว่าระดับประเทศมาก ทำให้ทุกคนมองว่ามีปัญหา
อะไรเกิดขึ้นในวงการศึกษไทย โดยเฉพาะผู้บริหารที่
รับผิดชอบในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ
ต่อคุณภาพการศึกษาโดยตรงได้มองทั้ง 3 มิติ ว่า
สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ออก
ข้อทดสอบยากไป บางเรื่องไม่มีในหลักสูตร นักเรียน
ไม่เคยเห็น ครูไม่เคยสอน หรือเป็นไปได้ว่า ครูสอน
ไม่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรแกนกลาง
อีกประการหนึ่ง คือระบบการบริหารจัดการศึกษาไม่
เป็นไปตามวงจรคุณภาพ จำเป็นต้องหยิบยกปัญหา
ดังกล่าวขึ้นมาเร่งรัดพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขั้นของสำนักเขตพื้นที่
การศึกษาขั้น

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดการพัฒนารูปแบบการ
ประกันคุณภาพภายในเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการ
บริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้น
สังกัดและองค์กร พร้อมตอบสนองความต้องการของ
ประชาชนและสังคม ตามประกาศกฎกระทรวงว่าด้วย
ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการประกันคุณภาพ
ภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 11 มีนาคม
พ.ศ.2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบ
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อลด
ความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกัน ทั้งด้านงบประมาณ

คุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้ง
ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ขอความร่วมมือจากคณะกรรมการ
สถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือ
องค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษา และการติดตาม
ช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
หรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อ
คุณภาพการจัดการศึกษาทั้งสิ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาระบบ Total Quality Management (TQM)

รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถาน
ศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 หมายถึง กระบวนการ
ที่กำหนดวิธีปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน ซึ่งกระบวนการ
นี้มีเป้าหมายเพื่อดำเนินงานในการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษา (A step by step of procedure that
lead to Educational Quality Assurance.) ซึ่ง
กระทำโดยบุคคลในสถานศึกษานั้น หรือหน่วยงานต้น
สังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน ได้
มาตรฐานคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทำให้
เกิดความมั่นใจได้ว่า สถานศึกษามีการบริหาร มีระบบ
การประกันคุณภาพภายในจนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
เน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้บริโภครวมทั้งภายในและ
ภายนอก

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

การพัฒนาแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่นำมาสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนปัจจุบัน

ขั้นที่ 3 สร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 4 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการประกันคุณภาพภายใน

3. ข้อมูลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 หมายถึง ข้อเท็จจริงอันเป็นที่ยอมรับสำหรับใช้เป็นหลักอนุมานหาความจริงในข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบการประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development; R&D) มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.1. การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ เอกสาร ตำรา วิชาการ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง จำนวน 22 เล่ม ใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร การรวบรวมข้อมูล ศึกษา ค้นคว้าหลักการแนวคิดทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 118 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างกำหนดขนาดโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน จำนวน 118 โรงเรียน เลือกมาโดยการสุ่มอย่างง่าย ได้ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 118 คน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 118 คน รวม 236 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การรวบรวมข้อมูล ใช้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ คือ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.3 การสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 วิธีการรวบรวมข้อมูล ใช้ข้อมูลจากขั้นที่ 1-2 ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและสังเคราะห์เป็นรูปแบบ (Content Analysis)

3.4 การประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างเลือกมาโดยใช้เทคนิคสโนว์บอล จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ใน

การวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ รวบรวมข้อมูล ด้วยเทคนิคเดลฟาย มีการวิเคราะห์ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา

1.1 เตรียมดำเนินการ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่คณะกรรมการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2 วิธิดำเนินการ คณะกรรมการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษาทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาเพื่อกำหนดโครงสร้างของมาตรฐานการศึกษา จัดทำมาตรฐานของสถานศึกษา ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ โดยวิเคราะห์ด้านคุณภาพผู้เรียน วิเคราะห์ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา วิเคราะห์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ วิเคราะห์อัตลักษณ์ของสถานศึกษาและวิเคราะห์มาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา

1.3 ตรวจสอบผลการดำเนินการ คณะทำงานวิชาการจัดทำแบบตรวจสอบความสอดคล้องของมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

1.4 ประชาพิจารณา คณะทำงานวิชาการจัดทำเอกสาร แล้วนำเอกสารออกเผยแพร่ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะครู และองค์กรเอกชน มีจัดประชุมระดมความคิด และสรุปผลการทำประชาพิจารณา

ขั้นที่ 2 จัดทำแผนและปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

2.1 เตรียมดำเนินการ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานและจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกำหนดวิธีดำเนินงาน งบประมาณ ในการจัดทำโครงการ / กิจกรรม เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษา

2.2 วิธิดำเนินการ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เสนอแผนการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติงานประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบพร้อมก็นำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติตามกรอบเวลาที่กำหนด

2.3 ตรวจสอบผลการดำเนินการ โดยคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษา ทำการตรวจสอบรูปแบบการประเมิน จัดทำมาตรฐาน ประเมินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กิจกรรมจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษา สรุปผล และรายงานผลการประเมินโครงการ/กิจกรรม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

ขั้นที่ 3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศ

3.1 เตรียมดำเนินการ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา จัดตั้งคณะทำงาน เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย จัดประชุมวางแผนจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศ

3.2 วิธิดำเนินการ คณะทำงานศูนย์ข้อมูลจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ถูกต้อง ครอบคลุมทันสมัย พร้อมใช้ และให้บริการข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบแก่ผู้ต้องการใช้ทุกฝ่าย นำข้อมูลสารสนเทศไป

ใช้ในการวางแผนจัดการศึกษาที่ครอบคลุมภารกิจงานบริหารทั้ง 4 ด้าน คือ งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป

3.3 ตรวจสอบผลการดำเนินการคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษา ตรวจสอบติดตามการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ

ขั้นที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน

4.1 เตรียมดำเนินการ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน จัดเตรียมเอกสารและบุคลากรเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายใน

4.2 วิธีดำเนินการ คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกับสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในปีละ 1 ครั้ง

4.3 ตรวจสอบผลการดำเนินการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินผลสะท้อนภาพความสำเร็จ ด้านคุณภาพผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการ ประเมินปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงาน ข้อจำกัดในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5.1 เตรียมดำเนินการ ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานให้คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน จัดรวบรวมผลการประเมินคุณภาพภายใน – ภายนอก ครั้งสุดท้ายพร้อมกับประชุมวางแผนวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 วิธีดำเนินการ คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน นำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก มาวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนางาน ใช้ข้อมูลสารสนเทศ 3 ปีซ้อนหลัง จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5.3 ตรวจสอบผลดำเนินการ คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในนำเสนอผลการวิเคราะห์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบผลการวิเคราะห์เพื่อนำไปวางแผนการจัดการศึกษาต่อไป

ขั้นที่ 6 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

6.1 เตรียมดำเนินการ คณะกรรมการจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์

6.2 วิธีดำเนินการ คณะกรรมการฯนำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อให้ความเห็นชอบและผู้บริหารเผยแพร่รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

6.3 ตรวจสอบผลการดำเนินการ คณะงานวิชาการตรวจสอบเอกสาร หลักฐานการประเมินคุณภาพภายใน จัดรวบรวมเอกสารหลักฐานการเผยแพร่รายงาน ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นหลักฐานยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การพัฒนา รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มี 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย 27 กิจกรรม

ขั้นที่ 2 จัดทำแผนและปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย 17 กิจกรรม

ขั้นที่ 3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย 8 กิจกรรม

ขั้นที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย 7 กิจกรรม

ชั้นที่ 5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย 8 กิจกรรม

ชั้นที่ 6 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย 10 กิจกรรม

2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 พบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาใน

ชั้นที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย 5 กิจกรรม

ชั้นที่ 2 จัดทำแผนและปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย 10 กิจกรรม

ชั้นที่ 3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศ ประกอบด้วย 1 ขั้นตอนย่อย 2 กิจกรรม

ชั้นที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 1 ขั้นตอนย่อย 2 กิจกรรม

ชั้นที่ 5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย 2 กิจกรรม

ชั้นที่ 6 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย 5 กิจกรรม

3. ผลการสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีขั้นตอนและกิจกรรม 6 ขั้นตอน คือ ชั้นที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ชั้นที่ 2 จัดทำแผนและปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ชั้นที่ 3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศ ชั้นที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบและประเมิน

คุณภาพภายใน ชั้นที่ 5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และชั้นที่ 6 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

4. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ ชั้นที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ชั้นที่ 2 จัดทำแผนและปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ชั้นที่ 3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศ ชั้นที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน ชั้นที่ 5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายใน และภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ชั้นที่ 6 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ ชั้นที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ชั้นที่ 2 จัดทำแผนและปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ชั้นที่ 3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศ ชั้นที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน ชั้นที่ 5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายใน และภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ชั้นที่ 6 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ซึ่งรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ได้ในครั้งนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิภาวรรณ เลขวัณนะ (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนา รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะมีลักษณะเป็นแผนภูมิโครงสร้างกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย สองส่วน คือ โครงสร้างหลักและโครงสร้างเสริม โดยโครงสร้างหลักเป็นขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สร้างเป้าหมายร่วมกัน 2) เตรียมการเทียบเคียง 3) ดำเนินการเทียบเคียง 4) ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการทำงาน 5) ทบทวนและตรวจสอบการทำงาน และ 6) ประเมินภายในและจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ในแต่ละขั้นใช้การดำเนินงานตามระบบวงจรคุณภาพ PDCA รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่นำเสนอผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของผู้เกี่ยวข้อง 5 ฝ่าย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการประเมินคุณภาพการภายนอก ศึกษาในเทศก์ ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารการศึกษาที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก 3 ทั้ง 5 ฝ่ายต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่นำเสนอมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ทุกขั้นตอน สำหรับรูปแบบการประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษาที่นำเสนอเป็นการอธิบายขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยดำเนินงานตามระบบวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อให้งานต่อการทำงานเข้าใจ จึงไม่ได้อธิบายรายละเอียดทุกแง่มุมเพราะจะทำให้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้นด้อยลงไป ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ Bardo and Hartman (1982 : 70 – 71) ที่กล่าวว่าแบบจำลองที่ดี ควรอธิบายสภาพหรือแนวทางกว้างแต่จะไม่ระบุรายละเอียดมากเกินไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถามและเพื่อตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจนแน่นอน จึงได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มโดยการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่ามีข้อมูลที่ได้รับความสอดคล้องกัน สำหรับขั้นตอนการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการประเมินคุณภาพการภายนอก ศึกษาในเทศก์ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารการศึกษาที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก 3 เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่นำเสนอมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ จึงนับได้ว่าการศึกษาครั้งนี้มีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในทุกขั้นตอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่นำเสนอเป็นเพียงรูปแบบและแนวทางกว้างๆ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ทั้งระบบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปใช้จึงต้องมีการปรับ

ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และต้องศึกษา
ขั้นตอนของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถาน
ศึกษา โดยละเอียดในขั้นตอนการปฏิบัติต่อไป

2. ควรมีการจัดทำคู่มือหรือ Module โดย
ขยายรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนในรูปแบบการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้ชัดเจนและมี
แนวปฏิบัติครบถ้วน ปฏิบัติได้ง่ายเหมาะกับสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ได้จาก

การวิจัยครั้งนี้ไปทดลองใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1 แล้ววิจัยศึกษาว่า รูปแบบการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา ดังกล่าวนี้นี้มีประสิทธิภาพ
มากน้อยเพียงใด

2. ควรวิจัยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่ยังไม่ผ่านการประเมิน
คุณภาพภายนอก รอบ 3

3. ควรทำการศึกษาผลจากการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จินตนา ศักดิ์ภู่อารัม. (2545). การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐสำหรับประเทศไทย.

ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิวรรณ มณีแสง. (2543). การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชน.

ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เฉลิมชัย หาญกล้า. (2545). การพัฒนาระบบการตรวจติดตามคุณภาพภายในของสถาบันราชภัฏ. ดุษฎีนิพนธ์

การศึกษาดุสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนม์ชกรณ วรรณทร์. (2549). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน : การประเมินแบบเสริมพลัง. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ.

ดิเรก วรรณเศียร. (2545). การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิภาวรรณ เลขวัฒน์. (2551). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน : ด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะ. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ณัฐธิดา ศิริรัตน์. (2551). การพัฒนารูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย ตามแนวคิดการเรียนรู้

รูปแบบชั้นนำตนเอง เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมสำหรับบุคลากรทางการศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์

การศึกษาดุสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รุ่ง แก้วแดง. (2544). การประกันคุณภาพการศึกษา : ทุกคนทำได้ไม่ยาก. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

- วิเชียร พันธุ์เครือบุตร. (2548). *การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. ศึกษานิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541). *วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2543). *รายงานการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนคร เขต 1. (2554). *ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนระดับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สกนคร : สกนครการพิมพ์.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนคร เขต 1. (2554). *รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2553. สกนคร : สกนครการพิมพ์.*
- สำนักทดสอบทางการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.*
- Atria, Joseph P. (1999). *The effect of the Illinois quality assurance and improvement planning process on Chicago Public School teacher attitudes toward school improvement. Doctoral Dissertation, Ed.D., Northern Illinois University, Illinois Retrieved March 12, 2006 from <http://proques.umi.com/pqdweb?sid=730646771&sid=1&Fmt=2&clientId=60279&RQT=309&VName=PQD>.*
- Bugg, Kent Andrew (2000). *Quality Assurance and improvement planning in Illinois High school. Doctoral Dissertation, Ed.D., Illinois States, Missouri Retrieved May 19, 2005. from <http://proques.umi.com/pqdweb?did=727844871&sid=2&Fmt=clientId=60279&RQT=309&VName=PQD>.*
- Cheng, Yin cheong (2001) *Paradigm shifts in quality improvement in education : Three waves for the future. Retrieved January 28, 2006, from <http://www.ied.edu.hk/cric/apcelsq/>*
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education. New York: Mc Graw-Hill Book.*
- Jensen, C. (1996). *Delphi in Depth : Power Techniques from the Experts Berkeley. Singapore : Mc Graw-hill.*
- Johnson, Perry L (1993). *ISO 9000 Meeting the New International Standard. Singapore : Mc Graw-hill.*
- Keeves, John P. *Education research and methodology, and measurement : An international handbook. Oxford : Pergamum press,1988.*
- Oladokun, Tunde Abraham.(n.d.). *Quality Assurance planning in school. Based Education assurance: Implication for practicing teacher Retrieved June 23, 2006, from www.iaea.info/abstract_fite/paper_051218105732.doc.*